

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XIV. Ex sanctis Patribus, Augustino, Prospero, Fulgentio, Bernardo,
demonstratur, quòd si bona voluntas hominis gratiam præcedat, gratiam
mereatur; gratia proinde ex merito detur, ut dicunt ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

gratia ipsi certâ lege conferatur, ex se suam inchoat salutem; ut Suarez fatetur supra n. 256. & ratio est quia hoc quod est ex se facere quod in se est, habet ordinem & connectionem cum salute, nec dici potest ad eam non conducere: cum ad ipsum gratia, & per gratiam salus certâ lege consequatur. Per consequens fit prout oportet ad salutem, uti vidimus n. 255. Ergo ex se faciens quod in se est, per hoc inchoat salutem suam. Tum denique quia ipsemet Molina id satis apertè significat, dum ait, legem de gratia danda homini, ex se facienti quod in se est, esse rationi maximè consentaneam. Ut quid enim rationi maximè consentanea est lex dandi gratiam facienti ex se quod in se est, potius quàm id non facienti, nisi quia ratio postulat, & congruum est, ut id facienti potius quàm non facienti gratia ex merito Christi conferatur? Non est ergo, nisi quia præ non faciente id de congruo meretur, prout ipsemet rursus satis apertè dicit, dum q. 23. a. 4. & 5. disp. 1. memb. 2. §. *illud addendum dicit, quod est rationi valde consentaneum, ut propter illum bonum usum (virium suarum naturalium) detur gratia.* Et disp. 9. *Rationi valde consentaneum est, ut hunc potius, qui paratus obedire veritati ad audiendum verbum Dei, quàm illum qui sinistra intentione accedit, misericorditer adjuvet Deus.* Videri potest Lemos l. 4. tr. 6. c. 7. 14. & 17. Igitur Molinismus, omni ex latere, videtur esse Semipelagianismus instauratus, uti post Congregationem de Auxiliis censet Generalis Cleri Gallicani Conventus, & amplius ostendit Natalis Alexander in Paralipomenis Moralibus pag. 368. & seqq. edit. anni 1701. ubi dicit, recentiores Theologos hanc propositionem propugnantes: *Faciens quod in se est solis viribus natura Deus non denegat gratiam, Semipelagianam hæresim instaurare, quibuscumque fucis eam adornent (quod ideo addit; quia Lemos c. 20. observat, nunquam Antiquiores tot sophismata & cavillationes invenisse, ad suum dogma cooperiendum & defendendum, sicut his temporibus fieri videmus.) Ex ea siquidem opinione sequitur evidenter, opera merè naturalia iustos ab injustis discernere... gratiam dari ex operibus... gratiam Dei dari sine gratia auxilio conantibus, desiderantibus, petentibus, &c. Quod à Concilio Araus. H. proscriptum est ut Semipelagianum. 2.º. propositionem supradictam per S. Augustini principia contra Pelagianos & Semipelagianos posita funditus everit, illud imprimis discrimen, Catholicos inter & Pelagianos constitutum, quòd Catholicis eam gratiam confiteri deberent, quæ non subsequitur, sed antecedit hominis voluntatem, id est, quæ non datur quia volumus; Pelagiani autem & Semipelagiani eam gratiam dumtaxat agnoscerent, quæ subsequitur hominis voluntatem, & datur quia volumus. 3.º. illam Recentiorum sententiam Christi meritis abuti ad evacuanda Christi merita,*

sicut & veram Christi gratiam, dum asserit (quod audiri etiam horrendum est, utpote blasphemum) Christum meritis suis à Patre obtinuisse, & cum Patre pactum inivisse, ut gratia daretur conanti & operanti quantum in se est viribus natura; adeoque ut Christi gratia jam non sit gratia, sed natura conatibus & operibus debita.

Non excusatur ergo ab errore illa sententia, dicendo, quòd facienti quod in se est natura viribus gratia detur ex Christi merito; imò in infinitum, si fieri potest, per hoc aggravatur error quem continet (inquit Lemos c. 16.) dum novo absurditatis genere, prætextu meritis Christi dogma Pelagianum fundare conatur. Novo (inquit) absurditatis genere, quia nec Pelagius, Cælestius, aut Julianus, nec Faustus, aut Cassianus, aut aliquis alius ex prioribus Pelagianis, aut Semipelagianis, talem sibi paravit excusationem... videntes id nullâ ratione dici posse... si enim viderent hac se ratione posse salvari... illud sine dubio prætenderent, eoque prætextu... omnem in universum doctrinam suam stabilirent... hoc enim prætextu quis non videat, totum Pelagianorum dogma (in hoc positum quòd voluntas nostra precedat, & gratia subsequatur, ut Augustinus dicit epist. 107.) salvum consistere, & impunè divulgari? Quis non videat, per hunc novum excusandi modum tunc posse defendi, quòd in omni opera bono homo prius incipiat, & Deus postea sequendo perficiat, quæ ipsissima est Pelagianorum sententia? Quis non attendat, hæc novâ viâ catholicæ posse sustineri, quòd ex nobis sint initia, quibus, ea advovendo, se inserat Deus, quæ fuit illa Cassiani & Fausti reprobata sententia? Nam facile est omnia ista salvare, atque defendere, dicendo, Christum meruisse, & cum Patre, ob meritum suum, legem statuisse, ut sic Deus incipientem per suam naturam, adjuvet donis gratiæ, &c. Hactenus Lemos.

CAPUT XIV.

Ex sanctis Patribus, Augustino, Prospero, Fulgentio, Bernardo, demonstratur, quòd si bona voluntas hominis gratiam precedat, gratiam mereatur; gratia proinde ex merito datur, ut dicunt Pelagiani.

EX dicendis hoc capite luce meridianâ clariùs apparebit, prorsus improbandam esse opinionem, non semel à nobis impugnatam, quæ admittit naturales actus moraliter utque quaque bonos, sed ad salutem steriles, & nullo modo meritorios; atque adeò duplex virtutum genus; alterum earum, quæ saluti & justificationi deserviant; alterum illarum quæ ad salutem steriles sint (cujusmodi actus & virtutes, ad salutem steriles, monstri penè instar habendas Illustrissimus Remensis in Decreto sæpius laudato asserit) prorsus (inquam) improbandam, velut adulterinam (ut idem Illustrissimus loquitur) & apud filios regni re-

probatam pecuniam, Augustinianæ contra Pelagianos & Semipelagianos doctrinæ profus aduersantem.

261 Siquidem, præter ea quæ ex Augustino aduersus Julianum produximus cap. 7. §. 5. n. 98. l. 4. contra eundem c. 8. cum dixisset Julianus, aliquid studii à Deo expectari ab humana voluntate, petente, quærente, pulsante, juxta illud: *Petite & accipietis, querite & inuenietis*, &c. Subjungit Augustinus: *Ibi vos, ut video, ponere jam cepistis merita gratiam præcedentia, quod est petere, querere, pulsare, ut his meritis debita illa reddatur; ac sic gratia inanius nuncupetur, tamquam gratia nulla præcesserit... ut beatificum bonum peteretur à Deo, ut quæreretur Deus, ut pulsaretur ad Deum, frustra que sit scriptum: „ Misericordia ejus præueniet me. „ Non diceret autem, Julianum posuisse merita gratiam præcedentia in dicta petitione, quæitione, pulsatione, si credidisset eam potuisse solis naturæ viribus bene fieri absque ullo gratiæ merito.*

262 Deinde l. 2. contra duas epist. Pelag. c. 8. probat, eos qui dicunt, sine gratia hominem posse habere boni, sed imperfecti cupiditatem, eo ipso dicere, gratiam secundum merita dari (quod in Oriente Pelagius, ecclesiasticis gestis damnari timendo, damnauit.) *Si enim sine gratia per nos incipit cupiditas boni, ipsum cepit erit meritum, cui tamquam ex debito gratia veniat adiutorium; & sic gratia non gratis donabitur, sed secundum meritum nostrum dabitur.*

263 Denique l. de prædest. Sanct. c. 2. agens contra Cassianum & Faustum (qui sicut acceperat ex litteris Prosperi & Hilarii, contendebant, hominem ex se assentiri certò revelatis, ut à Deo revelatis, ex se per consequens incipere credere; expressè tamen negabant, in illo credendi actu meritum gratiæ) demonstrat ipsos illo in actu reipsa gratiæ meritum constitutere. *Quis enim dicat, eum qui jam cepit credere, ab illo in quem credidit nihil mereri? Unde sit ut jam merenti cætera dicantur reddi retributione diuinâ, ac per hoc gratiam Dei secundum merita nostra dari.* Et infra: *Videte, si aliud agitur isto modo, nisi ut gratia Dei secundum merita nostra detur quolibet modo, ac sic gratia non sit gratia.*

264 Pari cum Augustino claritate S. Prosper l. contra Collat. c. 6. Cassianum impugnans, voce quidem negantem meritum, in hoc quod est ex viribus naturæ petere, quærere, atque pulsare, nec expressè dicentem quòd gratiam Deus tribuat propter bona ista opera, sed solum, quòd Deus eam det petentibus, quærentibus, pulsantibus; arguit, quòd conuincatur in utrumque incidere, cum dicit gratiam dari ex se, sine gratia petentibus, quærentibus, pulsantibus: *Quomodo non aduertis, te in illud damnatum incidere, quod velis nolis conuinceris dicere, gratiam Dei secundum merita nostra dari, cum aliquid præcedere boni operis ex ipsis hominibus, propter quod gratiam consequantur, affir-*

mas? ly propter quod non addiderat Cassianus, nec meritum affirmaverat, imò negaverat; sed utrumque ex sola boni operis præcedentia infert Prosper, ob hanc rationem, quam verbis proximè sequentibus adiungit: Non enim nullius meriti haberi potest petentis fides, quærentis pietas, pulsantis instantia, præcipue cum omnes ejusmodi (qui utique petunt, quærunt, pulsant) & accipere, & inuenire, & intrare dicantur in Evangelio.

Præterea ibidem c. 16. cum Cassianus dixisset: *Cum viderit nos Deus ad bonum velle desistere, occurrit, dirigit, atque confortat; sic ipsum arguit Prosper: Quis non videat, quòd hæc doctrina meritum libero assignet arbitrio, quo præueniatur gratia... quæ desinitio in Episcoporum Palestine Synodo, etiam à Pelagio anathemate damnata est.*

Et in respons. ad tertium oppositum à Genuentibus: *Si consideremus Pelagianæ argumenta perfidia, quid magis nititur obtinere, quam ut videatur gratia Dei secundum merita nostra dari... Hanc perversitatem omnino incurrit, qui fidem ad Dei munera non putat pertinere, id est, qui putat hominem ex se, sine gratiæ adiutorio, posse credere, sive fidei articulis ab Ecclesia propositis, ut à Deo revelatis assentiri, uti putat Molina. Si autem hanc perversitatem incurrit, qui putat hominem ex se, sine gratiæ adiutorio, posse credere; eandem (eamdem ob rationem) incurrit, qui putat hominem ex se, sine gratiæ adiutorio, posse Deum diligere, bonum aliquod propter Deum operari, Deum orare, &c.*

Similiter S. Fulgentius l. de Incarn. & grat. D. N. J. C. posteaquam cap. 16. dixit: *Quomodo de possibilitate solius liberi arbitrii (si non præueniatur adiutorio gratia Dei...) quantumcumque sibi bonæ voluntatis & operis exordium repromittit, quæ nec sana potuit Dei seruire mandatum, &c. Cap. 17. Proinde si quis dixerit: meum est velle credere, Dei autem gratia est adiuuare, mutat dictorum ordinem... nec quòd posterius est in priori loco, nec quòd prius est in loco posteriori constituat. Malè enim gratiam Dei suæ voluntati postponit: cum ista bona esse non possit, si illa defuerit. Non enim dicat: meum est velle credere, Dei autem gratia adiuuare; sed dicat: gratia Dei est adiuuare, ut sit meum velle credere. Tunc enim verè rectèque ait ejus esse, hoc velle, cum eum gratia præueniens ceperit adiuuare. Cap. 18. dicit, quòd si bona voluntas, vel bonum opus, v. g. velle credere, gratiam præcedat, gratia non est gratia, quia datur ex merito: Si verò, secundum opinionem illorum, nostrum est velle credere, priusquam nos Dei gratia incipiat adiuuare, injustè gratia dicitur, quia non gratis datur homini, sed bonæ retribuitur voluntati. Hanc enim, sicut illi volunt, gratia in nobis inuenit, quam ipsa non dedit. Imò si sic est, nos priores voluntatem damus Deo, atque ita gratiam non miseratione tribuentis, sed æquitate Dei retribuentis accepimus.*

267 Bernardus quoque serm. 67. in Cantica : *Dilectus meus mihi, subaudiamus intendit, & ego illi: quamquam tamen nec solus ego id senserim, nec primus; cum Propheta ante me dixerit: „ Expectans expectavi Dominum, & intendit mihi... „ Idem omnino sensus, eadem penè verba apud Prophetam, quæ apud sponsam, sed... sponsa rectius locuta est, & non pretendens meruum, & se præventam dilecti gratiæ confitens: alioquin... si quid habuerit, quod non sit ex gratia, non est quod gratia iniret, ubi jam meritum occupavit... Nam si quid boni de proprio inest, in quantum est, gratiam illi concedere necesse est.*

268 His conformiter S. Congregatio de Auxiliis die 24. Junii 1603. (prout istarum Congregationum Historicus narrat l. 3. c. 24.) ad hoc dubium, sibi pro discutiendis Molinistarum cavillationibus propositum: „ An bona opera nostra moralia, nedum bona ex genere & objecto, ac ex officio, & nedum semotà omni malâ circumstantiâ, sed econtrâ vestita omnibus bonis circumstantiis, non dicantur bona, nec secundum Deum Authorem naturæ & gratiæ, nec ad pietatem pertinere, (meritoria proinde & proficua ad salutem), nisi sint facta ex motivo fidei, & pietatis supernaturalis, quamvis facta sint suppositâ fide, & intuitu & consideratione justitiæ Dei scelesti punientis, & beneficiorum Dei miserentis, & tam copiosè præmiantis, & præsertim consideratione beneficii effusionis proprii sanguinis in cruce pro nobis?

269 Ad hoc (inquam) dubium S. Congregatio respondit, *ejusmodi opera esse opera pia, pertinentia ad Deum Authorem naturæ & gratiæ, etiamsi non essent facta ex motivo fidei & pietatis supernaturalis; & hanc esse expressam doctrinam S. Augustini, & Conciliorum.* Unde deduxit, *Molina doctrinam de hujusmodi actibus nullo modo vindicari posse à nota Pelagianismi.* Nam Pelagius in epist. ad Demetriadem virginem (ut refert S. Augustinus l. de grat. Chr. c. 27. & deinceps) & Julianus Pelagianus peculiariter errarunt, asserentes, *posse hominem ex bono naturæ, sine ullo speciali divini gratiæ auxilio, veras virtutes comparare, & ex illis benè operari, & rectè vivere: quod etiam docuit Cassianus cum Semipelagianis, qui quamvis addidissent, hujusmodi opera ad salutem non pertinere, neque hominem perducere ad regnum colorum; impugnat tamen ex professo fuerunt à S. Augustino, ut constat ex cap. 3. libri 4. contra Julianum Pelag.* Quem etiam errorem S. Prosper oppugnavit in l. contra Collat. c. 27.

270 Die etiam 1. Maii 1604. eadem Congregatio resolvit, *actus credendi, diligendi, pœnitendi, tentationes superandi, elictos propter Deum, & cum omnibus bonis circumstantiis, esse actus prout oportet; atque ad eò elici non posse sine Spiritus sancti gratia.* Et idcirco Molinam errasse, asserendo posse hominem ex sola facultate naturæ credere, sperare, diligere.

Et rursus die 8. ejusdem mensis & anni,

ad questionem coram Clemente VIII. tractatam: „ in quo differant motivum pietatis christiæ, & motivum quòd actus fiant intuitu & contemplatione bonitatis, & justitiæ Dei, cum ii actus fiant ex timore & amore Dei, etiam super omnia?“ Congregatio respondit: *idem esse, actus fieri ex motivo pietatis christiæ, & fieri intuitu bonitatis divini, & contemplatione beneficiorum, quæ Deus in nos contulit, usque ad effusionem sanguinis Filii sui in cruce pro nobis. Atque ad eò hujusmodi actus esse actus pios sicut oportet, ac propere à elici non posse ex solis viribus naturæ: quicumque enim modo proponatur bonitas divina, sub ratione diligibilitatis, sive per lumen naturæ, sive per lumen fidei, omnino tenendum est, esse motivum pietatis.* Vide laudatam Historiam cap. 34.

Et idè inter Canones doctrinæ damnandæ, 271 jussu Pauli V. ab eadem Congregatione, seu ejus Secretariis elaboratos, & à Congregatione recognitos, atque à Pontifice probatos, duo sequentes extant in Appendice ejusdem Historiæ pag. 203. *Dicere quòd, in statu naturæ lapsæ, homo, cum solo concursu Dei generali, absque alio dono vel auxilio gratiæ, possit efficere opus bonum morale, quod fini naturali hominis sit accommodatum, atque comparatione illius sit verè bonum, veræque virtutis opus, referendo illud in Deum naturaliter cognitum: id doctrinæ illi contradicere, quâ (in Concilio Araucano II. can. 25.) contra reliquias Pelagianismi olim definitum est, quòd post peccatum primi hominis nullus operari propter Deum quòd bonum est possit, nisi gratia eum & misericordia divina prævenierit. Ex qua tamen doctrinæ nequaquam sequitur, quòd omne opus bonum, quòd absque speciali gratia sit ab homine, etiam infidelis, sit peccatum. Item: Qui dixerit similiter posse hominem elicere actum absolutum dilectionis Dei super omnia, placendi Deo in omnibus, & propositum servandi omnia mandata naturalia, obligantia sub peccato lethali, errat.*

In Idea quoque Bullæ Pauli V. (quæ vide- 272 ri potest in eadem Appendice pag. 214. & seqq.) cap. 3. sic legitur: *Cum in Ecclesiasticis definitionibus damnatum sit, per naturæ vigorem hominem posse aliquid, quòd ad salutem pertinet, cogitare ut expedit, absque illuminatione & inspiratione Spiritus sancti: ac rursus sine Spiritus sancti inspiratione atque adjutorio hominem credere, sperare, diligere, aut penitere posse sicut oportet ut ei justificationis gratia conferatur; in iis definitionibus (attendant Molinæ sequaces) per id quòd exprimitur sicut oportet, sive ut expedit, hoc intelligendum esse, quòd est cum circumstantiis debitis ab homine adhiberi in commemoratis actibus, satis insinuat, tam in doctrinæ à SS. Patribus definita, quàm in ipsa Scriptura sacra, &c. ut supra num. 188.*

Ecce quàm exacti fuerunt summi Pontifices, Clemens VIII. & Paulus V. Consultoresque ab ipsis deputati, in præcludenda janua omnibus Molinistarum cavillationibus,

bus, elusionibusque Ecclesiasticarum definitionum, ut legitimam Ecclesiam doctrinam proponerent; adulterinam verò, & ab Ecclesia reprobata eliminarent. Quisquis ergo vult à Pelagianorum Semipelagianorumque erroribus abesse, dicere caveat, per naturam vigorem posse hominem, in statu naturae lapsae, absque auxilio divinae gratiae, efficere actus bonos cum omnibus debitis circumstantiis, ne cogatur contra Ecclesiasticas definitiones admittere quòd absque auxilio gratiae possit agere sicut oportet, gratiamque absque gratia promereri. Ad quod praecavendum Augustinus epist. 107. ad Vitalem, ad ista verba Psal. 36. *A Domino gressus hominis diriguntur, & viam ejus volent, observat, Psalmistam non dixisse, & viam ejus discet, aut tenebit, aut ambulabit, aut aliquid hujusmodi, quod posses dicere à Domino quidem dari, sed homini jam volenti; ut scilicet beneficium Dei, quo gressus hominis dirigat, ut viam ejus discat, teneat, gradiatur, suam homo voluntate precedat, & hoc Dei donum precedente sua voluntate mereatur. Sed ideo dixit: A Domino gressus hominis diriguntur, & viam ejus volent, ut intelligeremus ipsam voluntatem bonam, quae incipimus velle credere (quoniam Dei via quid est nisi fides recta?) illius esse donum, qui gressus nostros propterea dirigat primus, ut velimus. Non enim ait Scriptura: A Domino gressus hominis diriguntur, quia viam ejus voluit; sed diriguntur (inquit) & volent. Non igitur quia voluit, diriguntur; sed quia diriguntur, volent. Et l. 4. contra duas epist. Pelag. c. 6. expendens illud Ezech. 36. 22. Hac dicit Dominus: Ego facio, non propter vos, domus Israël, sed propter nomen meum sanctum. . . . & dabo vobis cor novum. . . . & faciam ut in justificationibus meis ambulatis, &c. sic loquitur: Quid remansit peli morticina, unde possit inflari? . . . Quid ei remansit, quando quidquid dixerit se fecisse, ut eo precedente hominis merito, ab homine exoritur, Deus subsequenter faciat quo dignus est homo: respondebitur, reclamabitur, contradicetur: „ Ego facio, sed propter nomen meum sanctum, non propter vos, ego facio. „ Nihil sic evertit Pelagianos dicentes, gratiam Dei secundum merita nostra dari. . . . Nihil sic evertit hominum praesumptionem, dicentium, nos facimus, ut mereamur, cum quibus faciat Deus. . . . Quid enim potestis facere boni, de corde non bono? Ut autem habeatis cor bonum, dabo, (inquit), vobis cor novum. . . . Numquid potestis dicere, prius ambulavimus in justificationibus ejus. . . . ut digni essemus quibus gratiam suam daret? Quid enim boni faceretis homines mali? & quomodo ista bona faceretis, nisi boni essetis? Ut autem homines sint boni, quis facit, nisi qui dixit: „ Et visitabo eos, ut eos bonos faciam „ Hac est gratia Dei bonos faciens nos, hac misericordia ejus praeveniens nos. Ad cujus manifestationem, facienti quod in se est ex solis naturae viribus gratia subinde non datur; flagitiosissimo e contra sub-*

inde misericorditer datur. Unde enim sic (ait Augustinus l. 1. de peccat. merit. & remiss. c. 22.) *ut homo ab ineunte pueritia modestior, ingeniosior, temperantior, ex magna parte libidinum victor, qui oderit avaritiam, luxuriam detestetur, atque ad virtutes ceteras pro-veclior aptiorque consurgat; & tamen eo loco sit, ubi ei predicari gratia Christiana non possit? Quomodo enim invocabunt in quem non crediderunt? aut quomodo credent ei quem non audierunt, &c.? Alius autem, tardus ingenio, libidinibus dedusus, flagitiis & facinoribus cooperatus, ita gubernetur ut audiat, credat, baptizetur, rapiatur, aut, si detentus hic fuerit, laudabiliter hic vivat? Ubi duo isti tam diversa merita contraxerunt. . . . Quid hinc respondeant, omnino non video, qui volentes humanis conjecturis justitiam Dei defendere, & agnoscant alitudinem gratiae, fabulas improbabiles texerunt.*

CAPUT XV.

Si nullus alius usquequaque bonus, prout haecenus probatum est; consequenter nulla Dei propter se dilectio, etiam imperfecta, etiam Dei ut Authoris natura, ab homine lapsa esse potest per naturam; sed necesse est ut Deus eam in ipso opere per gratiam.

Assertionem hanc, velut in Scripturis, Conciliis, & Augustino certam, seu indubitam tradit Bellarminus l. 6. de grat. & lib. arb. cap. 7. hisce verbis: *Existimamus non posse Deum sine ope ipsius diligi, neque ut Authorem naturae, neque ut largiorem gratiae & gloriae, neque perfectè, neque imperfectè, ullo modo. Atque hanc non dubitamus sententiam esse S. Augustini, imò etiam Scripturarum & Conciliorum, quidquid aliqui minus confideratè in hac parte scripserint, scilicet Molinistae.*

§. I.

Due priores probationes assertionis ex Scriptura & Conciliis.

Tamet si assertionis veritas ex dictis percipienda sit, lubet nihilominus ipsam uberius probare.

Primo ex divinis Scripturis, passim contentantibus, veram Dei dilectionem (qualis est omnis dilectio Dei propter se) esse Dei donum: Ego (sapientia divina) mater pulchra dilectionis. Eccli. 24. *Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum.* Rom. 5. *Charitas ex Deo est.* 1. Joan. 4. Quae perfectè testimonia ad probandum intentum efficaciam censent SS. Patres, praesertim Augustinus: cum ex iis, duobus maxime postremis, contra Pelagianos demonstrant, nullam Dei propter se dilectionem ex nobis esse per liberum arbitrium, sed ex Deo per gratiam.

Nec verò restringi possunt in ad solam dilectionem Dei ut Authoris supernaturalis. Nec